

Vikwazo lukuki vinavyoathiri biashara

Inatoka Uk. 9

dokana na malatizo mengi yanayokwamisha uwekezaji ilivapo hilo.

Kimsingi Shirikisho la Wenye Viwanda (CTI) wakati wa uzinduzi huo limeeleza haja ya kuen-delea kutengeneza mazingira bora ya biashara ili kufanya bihaa zinazozalishwa ndini zikawemo za huduma kushindana kimataifa.

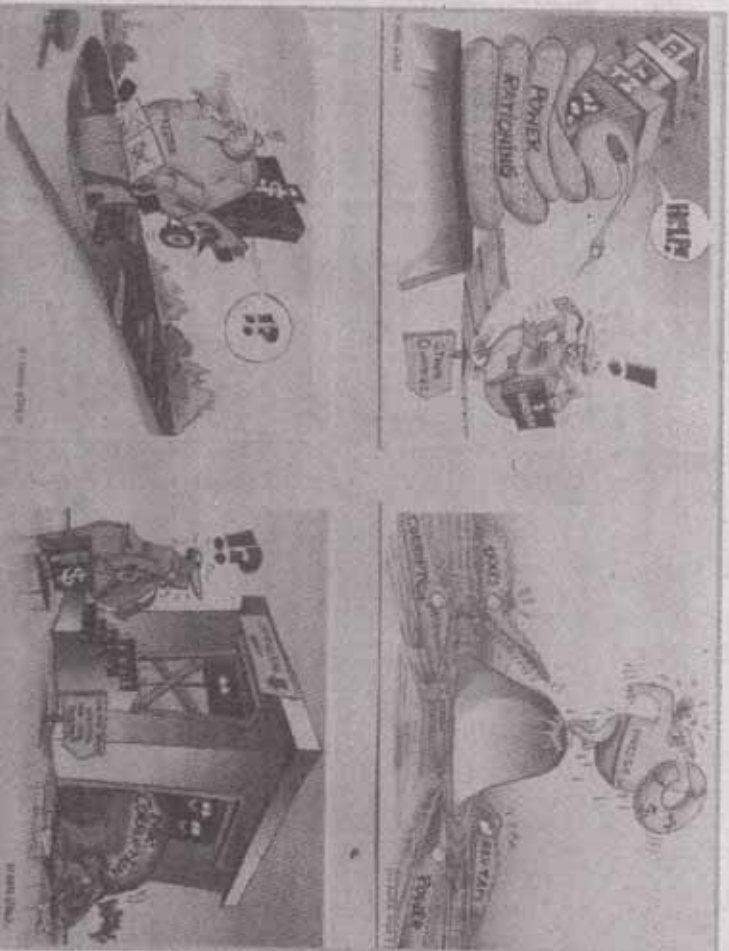
Utafiti huo ulioitoa taarifa ya hali halisi ya mazingira ya kibiashara kwenye nishati, uhaifu wa barabara, rushwa, upatikanaji wa maji usiokuwa na uhakika, fedha na kodi zinazopan-dana unahitaji kufanywa kazi na haitua za makusudi kuchukuliwa kujitoka katika dhiki huyo.

Ripoti pia imeonesha kuwa ipo haja kwa sek-ta za umma na sekta binafsi kushiriki katika kuwezesha kwenye uzalishaji wa umeme, maji, na miundombinu ya usafirishaji kwa sababu japokuwa kuna mtradi inayocindelea, lakini hadi safati ni ndefu, na kasi ilivopo ni ndogo.

Ni dhahiri utatuzi wa vikwazo vya biashara ndini kutasaidia wawekezaji wote wa ndani na watokeo tije ya nchi kutengeneza bihaa zeyye ushindani na kuwezesha mabadiliko makubwa yanavyohitajika katika uchumi wa Tanzania.

Alisema na kuongeza kuwa milatiano ya viongozi wa biashara ambayo imetolewa kwa lengo mahsusi la kuchukua maoni ya jumuiya za biashara za Tanzania pia imeinisha ugumu uliopo wa kutanya biashara ndini.

Christine alisema ni matumaini yake kwamba changamoto zilizoelwa katika ripoti hiyo zitafanywa kazi na kusogeza Tanzania katika mazingira bora zaidi za ufanyaji biashara na uwekezaji.

Katuni zinazokeleli uwekezaji.

Katika masuala ya rushwa, ripoti imepokeza mambo yanayokuwa kiasi cha kuwakatisha tamaa wawekezaji na pia kusaidia kuvunjiwa kwa sheria na kusababisha malatizo kwa wawekezaji na hata walaji.

Kuna mambo mengi mno yanatolewa bure

unaocheza na kuwanufaisha wale wanaoutusika nao," alisema Kilindu wakati ak-izunua ripoti hiyo.

Kwenye ripoti, stali ya suala la rushwa imezungumzwa sana na hasa wainyabishara kutembelewa na wakaguzi kutoka mamlaka mbalimbali.

Ripoti inasema thamani za ukaguzi unaolany-wa na mamlaka hizo ni mdogo kwa kuwa mara nyingi hatma ya ukaguzi huo ni kutishwa ku-funguwa biashara isipokuwa pale tu utakapo-mua kutipa kitu kidogo.

Rushwa inapofua macho, lakini pia suala jingine ambalo limeonekana kuwa na shida ni upatikanaji wa mitaji hasa kuwepo kwa haja ya kuwa na dhamana bila kuwa na namba ya ku-saidia kupatikana kwa dhamana kwa mikopo ya benki kwa watu katika sekta ya biashara.

Kumeeleza na wengi wa wathitojiwa kwamba upatikanaji wa mitaji ni tatizo kutokana na kudiwa dhamana ambayo wengi wa wa-jasinamali hawana. Na matokeo yake viwanda vilivyopo vinahindwa kukua.

Pia miundombinu ya usafi ni maji inasababisha kuwa na ughali wa kusafirisha mali ghafla na kus-ababisha bei nayo kutokuwa sawa.

Pia malatizo ya kodi kupandana kumeeleza kuwa shida na ripoti inashuri mabadiliko katika kodi ili kuwalanya wananchi wengi washiriki na hivyo kodi ilingane na thamani ya kitu na uwazo wa kushindana katika soko.

Ni dhahiri ripoti ya hali halisi ya mwaka jana kama itaangaliwa na Serikali inaweza kupata na-fu ya utafutaji wa majawabu ya kufanya bihaa za Tanzania kuwa na ushindani.